

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-33/2020.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2020. február 25. 15:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)

**Komplex szakmai vizsga
Gyakorlati vizsgatevékenysége
javítási-értékelési útmutató**

A vizsgafeladat megnevezése:

Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 150 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: 2020. február 25. 13:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2020. február

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

I. feladat (4 + 5 = 9 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

4 * 1 = 4 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Céltartalék képzése	X			
Hosszú lejáratú kötvénytartozás törlesztése				-
Ingatlan készpénzes eladása veszteséggel			+	
Látra szóló bankbetételre jóváírt kapott kamat		+		

b) Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	Bázis év	Tárgy év
Értékesítés nettó árbevétele	200 000	216 000
Adózott eredmény	24 000	23 760
Eszközök összesen	500 000	480 000
ROI (adózott er. / eszk. össz.)	4,80%	4,95%
Eszközök forgási sebessége	0,40	0,45
Árbevétel arányos adózott eredmény	12,00%	11,00%

Feladat:

Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés: $4,95\% - 4,80\% = +0,15\%$ **(1 pont)**

Forgási sebesség változás hatása: $(0,45 - 0,40) * 12\% = +0,60\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,45 * (11,00\% - 12,00\%) = -0,45\%$ **(2 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre.

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

II. feladat (10 + 6 = 16 pont)

A vállalkozás tevékenysége egyféle késztermék előállításából és értékesítéséből áll. Az elmúlt két év eredménykimutatásából az alábbi adatokat ismerjük.

	<i>Bázis időszak</i>	<i>Tárgy időszak</i>
Értékesítés nettó árbevétele (eFt)	20 000	23 100
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége (eFt)	16 000	17 400

A késztermék értékesítés (tárgyi súlyozású) árindexe 110 %-os volt a két év vonatkozásában.

Feladat:

- a) Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését (láncmódszeres felbontás)!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

<i>Megnevezés</i>	<i>Bázis időszak (0;0)</i>	<i>Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)</i>	<i>Tárgy időszak (1;1)</i>
Árbevétel (eFt)	20 000	$23\ 100 / 1,1$ $= 21\ 000$ (1,5)	23 100
Ért. elsz. kvtlen. önktg. (eFt)	16 000	$16\ 000 * 105\ %$ $= 16\ 800$ (1,5)	17 400
Fedezeti összeg (eFt)	$20\ 000 - 16\ 000$ $= 4\ 000$ (0,5)	$23\ 100 - 16\ 800$ $= 4\ 200$ (0,5)	$23\ 100 - 17\ 400$ $= 5\ 700$ (0,5)

Értékesítés volumenindexe = $21\ 000 / 20\ 000 = 105\ %$ **(1 pont)**

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = 5\ 700 - 4\ 000 = + 1\ 700$ eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = 4\ 200 - 4\ 000 = + 200$ eFt **(1 pont)**

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = 23\ 100 - 21\ 000 = + 2\ 100$ eFt **(1 pont)**

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = - (17\ 400 - 16\ 800) = - 600$ eFt **(1,5 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni. A görgetett hibákat nem szabad többszörösen büntetni (pl. ha valaki rosszul számolja ki a fiktív értékeket, de a változást logikailag jól állapítja meg, akkor a változásra teljes pontszám jár).

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 1 700 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 200 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
- az eladási egységár növekedése következtében a fedezeti összeg 2 100 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 600 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($4 * 1,5 = 6$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

III. feladat (10 + 5 + 5 + 5 = 25 pont)

Egy kereskedő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Eladott áruk beszerzési értéke	144 000	180 000
Árukészlet nyitó értéke	5 500	6 500
Árukészlet záró értéke	6 500	7 000
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	14 800	
Szállítói kötelezettség záró értéke	15 600	16 800

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az árukkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az árukkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az áruk és a szállítók mérlegmozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Áruk:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Értékesítés (1 pont)	= Záró
6 500	180 500* (1,5 pont)	180 000 (1 pont)	7 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$180\,000 + 7\,000 - 6\,500 = 180\,500 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
15 600 (1 pont)	$180\,000 \cdot 1,27 = 229\,235$ (1,5 pont)	*228 035 (1 pont)	16 800

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$15\,600 + 229\,235 - 16\,800 = 228\,035 \text{ MFt}$$

- b) Határozza meg mindkét időszakra az áruk forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (2,5 pont)	tárgy időszak (2,5 pont)
Átlagos árukészlet	$(5\,500 + 6\,500) / 2 = 6\,000 \text{ MFt}$	$(6\,500 + 7\,000) / 2 = 6\,750 \text{ MFt}$
Napi ELÁBÉ	$144\,000 / 360 = 400 \text{ MFt/nap}$	$180\,000 / 360 = 500 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$6\,000 / 400 = 15 \text{ nap}$	$6\,750 / 500 = 13,5 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 3,5 pontot kaphat az 5-ből.

- c) Szövegesen értelmezze az áruk forgási idejének változását!

Áruértékesítés változása: $180\,000 / 144\,000 = 125\% \rightarrow +25\%$ (1 pont)

Átlagos árukészlet változása: $6\,750 / 6\,000 = 112,5\% \rightarrow +12,5\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $13,5 / 15 = 90\% \rightarrow -10\%$ (1 pont)

Az áruk forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az árukészlet átlagos állománya kisebb mértékben (12,5 %) nőtt, mint az áruértékesítés (25 %) (2 pont).

- d) Az árukészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Áruk:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $-(7\,000 - 6\,500) = -500$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $16\,800 - 15\,600 = +1\,200$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).

IV/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont.

IV/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2019. október – 2020. február), a vizsgálat ideje (2020. február 11-25. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

a Császáli Zrt. (5621 Csárdaszállás, Talicska köz 3.)
kiszállítási folyamatának ellenőrzésére vonatkozóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Szabó Zoé vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2019. október – 2020. február
A vizsgálat ideje:*	2020. február 11-25.
A vizsgálatot végzik:*	Horváth Dominik belső ellenőr Varga Anna belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2020/16
(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)	

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy rendben van-e:

1. Kiszállítás előkészítése
2. Csomagolás megfelelőségének ellenőrzése és kezelése
3. Szállítások tervezése, ütemezése
4. Kiszállítások gazdaságosságának vizsgálata
5. Kiszállítások bizonylatolása
6. Kiszállítással kapcsolatos hibák feltárása és kezelése

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Kiszállítás előkészítése

- a raktárak – a megrendelések, a szerződések adatainak ismeretében – időben és megfelelően felkészültek-e a késztermékek befogadására és átvételére
- a raktárra vétel és az elszállítás között biztosítják-e az előkészítéshez szükséges időt
- miként biztosítják a késztermékek raktári rendjét, valamint a raktári és diszpozíciós nyilvántartások összhangját

2. Csomagolás megfelelőségének ellenőrzése és kezelése

- megfelelő-e a csomagolás módja a termék jellegének
- alkalmaznak-e korszerű csomagolást és csomagolóanyagokat
- pontos-e az adagolás a kisereléseknél
- megfelelő-e a tartozékok kezelése
- megfelelő-e a termékhez kapcsolódó okmányok kezelése

3. Szállítások tervezése, ütemezése

- időben felmérték-e a szállítási igényeket
- időben gondoskodtak-e a megfelelő szállítási kapacitás rendelkezésre állásáról
- megfelelő-e a szállítási távolság és az átrakodási szükséglet megállapítása
- megfelelő-e a kiválasztott szállítóeszköz a termék fizikai állapotának

4. Kiszállítások gazdaságosságának vizsgálata

- célszerű és gazdaságos-e a választott szállítóeszköz
- vizsgálták-e a saját eszközzel történő kiszállítás és a külső fuvarozás költséghatékonyságát

- mekkora a kihasználatlan szállítókapacitások miatti veszteség
 - korszerű-e a kiszállításhoz használt eszközpark
5. Kiszállítások bizonylatolása
- zárt-e a rendszer, biztosítja-e minden tétel hiánytalan és időben történő számlázását
 - nem fordulnak-e elő számlázatlan tételek vagy kétszeres elszámolások
 - a teljesítés (átadás-átvétel) igazolásának okmányait a számlázás és könyvelés időben megkapta-e
 - a szállított készlet leszámlázása és ellenértékének beszedése megtörtént-e
6. Kiszállítással kapcsolatos hibák feltárása és kezelése
- csomagolás során
 - kiszállítás közben
 - átadáskor
 - vevőnél

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2020. március 3.

Csárdaszállás, 2020. január 30.

Szabó Zoé s.k.
vezérigazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálatszervezési feladatok között is szerepelhet.)

IV/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **kivonat** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A kivonat kidolgozásának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a kivonat készítésének követelményeit, így

- a kivonat okirat megnevezést;
- a kivonat tárgyának feltüntetését;
- a kivonat címzettjét (kinek készül a kivonat);
- a kivonat az eredeti irat nem teljes részét tartalmazza;
- a kivonat melyik eredeti irat alapján készült, annak mely részeit tartalmazza;
- az eredeti irat hol található;
- a végén a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy melyik eredeti iratból származnak, és hogy az eredeti iratot hűen tartalmazzák,
- a keltezt, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell, essen;
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható. Nem adható pont a megoldásra, ha a kivonatot hitelesítőként a belső ellenőr írta alá.

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)